

Anabasi 1,7,1-10

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς Βαβυλωνίας σταθμοὺς τρεῖς παρασάγγας δώδεκα. ἐν δῷ τῷ τρίτῳ σταθμῷ Κύρος ἐξέτασιν ποιεῖται τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων ἐν τῷ πεδίῳ περὶ μέσας νύκτας· ἐδόκει γάρ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἔω ἥξειν βασιλέα σὺν τῷ στρατεύματι μαχούμενον· καὶ ἐκέλευε Κλέαρχον μὲν τοῦ δεξιοῦ κέρως ἥγεισθαι, Μένωνα δὲ τὸν Θετταλὸν τοῦ εὐωνύμου, αὐτὸς δὲ τοὺς ἑαυτοῦ διέταξε. μετὰ δὲ τὴν ἐξέτασιν ἅμα τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ἥκοντες αὐτόμολοι παρὰ μεγάλου βασιλέως ἀπήγγελλον Κύρῳ περὶ τῆς βασιλέως στρατιᾶς. Κύρος δὲ συγκαλέσας τοὺς στρατηγοὺς καὶ λοχαγοὺς τῶν Ἑλλήνων συνεβουλεύετό τε πῶς ἀν τὴν μάχην ποιοῖτο καὶ αὐτὸς παρήνει θαρρύνων τοιάδε. Ὡς ἄνδρες Ἑλληνες, οὐκ ἀνθρώπων ἀπορῶν βαρβάρων συμμάχους ὑμᾶς ἄγω, ἀλλὰ νομίζων ἀμείνονας καὶ κρείττους πολλῶν βαρβάρων ὑμᾶς εἶναι, διὰ τοῦτο προσέλαβον.

ὅπως οὖν ἔσεσθε ἄνδρες ἄξιοι τῆς ἐλευθερίας ἃς κέκτησθε καὶ ἃς ὑμᾶς ἐγὼ εὐδαιμονίζω. εὖ γάρ ἴστε ὅτι τὴν ἐλευθερίαν ἐλοίμην ἀν ἀντὶ ὅν ἔχω πάντων καὶ ἄλλων πολλαπλασίων. ὅπως δὲ καὶ εἰδῆτε εἰς οἶνον ἔρχεσθε ἀγῶνα, ὑμᾶς εἰδὼς διδάξω. τὸ μὲν γάρ πλῆθος πολὺ καὶ κραυγὴ πολλῇ ἐπίασιν· ἀν δὲ ταῦτα ἀνάσχησθε, τὰ ἄλλα καὶ αἰσχύνεσθαι μοι δοκῶ οἴους ἡμῖν γνώσεσθε τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ ὄντας ἀνθρώπους. ὑμῶν δὲ ἀνδρῶν ὄντων καὶ εὖ τῶν ἐμῶν γενομένων, ἐγὼ ὑμῶν τὸν μὲν οἴκαδε βουλόμενον ἀπιέναι τοῖς οἴκοις ζηλωτὸν ποιήσω ἀπελθεῖν, πολλοὺς δὲ οἵμαι ποιήσειν τὰ παρ' ἐμοὶ ἐλέσθαι ἀντὶ τῶν οἴκοι. ἐνταῦθα Γαυλίτης παρών, φυγὰς Σάμιος, πιστὸς δὲ Κύρῳ, εἶπεν· Καὶ μήν, ὁ Κύρε, λέγουσί τινες ὅτι πολλὰ ὑπισχνῇ νῦν διὰ τὸ ἐν τοιούτῳ εἶναι τοῦ κινδύνου προσιόντος, ἀν δὲ εὖ γένηται τι, οὐ μεμνήσεσθαι σέ φασιν· ἔνιοι δὲ οὐδὲ εἰ μεμνῆσο τε καὶ βούλοιο δύνασθαι ἀν ἀποδοῦναι ὅσα ὑπισχνῇ.

ἀκούσας ταῦτα ἔλεξεν ὁ Κῦρος· Ἐλλ' ἐστι μὲν ἡμῖν, ὃ ἄνδρες, ἀρχὴ πατρώα πρὸς μὲν μεσημβρίαν μέχρι οὗ διὰ καῦμα οὐδένανται οἰκεῖν ἄνθρωποι, πρὸς δὲ ἄρκτον μέχρι οὗ διὰ χειμῶνα· τὰ δέ ἐν μέσῳ τούτων πάντα σατραπεύουσιν οἱ τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ φίλοι. ἢν δέ τις νικήσωμεν, ἡμᾶς δεῖ τοὺς ἡμετέρους φίλους τούτων ἐγκρατεῖς ποιῆσαι. ὥστε οὐ τοῦτο δέδοικα, μὴ οὐκ ἔχω ὅ τι δῶ ἐκάστῳ τῶν φίλων, ἀνενηται, ἀλλὰ μὴ οὐκ ἔχω ἰκανοὺς οἵς δῶ. ὑμῶν δέ τῶν Ἑλλήνων καὶ στέφανον ἐκάστῳ χρυσοῦν δώσω. οἱ δέ ταῦτα ἀκούσαντες αὐτοί τε ἦσαν πολὺ προθυμότεροι καὶ τοῖς ἄλλοις ἐξήγγελλον.

εἰσῆσαν δέ παρ' αὐτὸν οἱ τε στρατηγοὶ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τινὲς ἀξιοῦντες εἰδέναι τί σφίσιν ἔσται, ἐὰν κρατήσωσιν. ὁ δέ ἐμπιμπλὰς ἀπάντων τὴν γνώμην ἀπέπεμπε. παρεκελεύοντο δέ αὐτῷ πάντες ὅσοι περ διελέγοντο μὴ μάχεσθαι, ἀλλ' ὅπισθεν ἔαυτῶν τάττεσθαι. ἐν δέ τῷ καιρῷ τούτῳ Κλέαρχος ὠδέ πως ἤρετο τὸν Κῦρον· Οἵει γάρ σοι μαχεῖσθαι, ὃ Κῦρε, τὸν ἀδελφόν; Νὴ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, εἴπερ γε Δαρείου καὶ Παρυσάτιδός ἐστι παῖς, ἐμὸς δέ ἀδελφός, οὐκ ἀμαχεὶ ταῦτ' ἐγὼ λήψομαι.